

Minnst til at spara um streymin.
Tað ER neyðugt!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 17.

LEYGARDAGIN
2. MARS 1963

36. ÁRG.

Verður fólkatingsval?

Statsministari Jens Otto Krag legði um dagan fram fyr: fólkatíngið 12 uppskot, sum bóru í sær tiltøk at byrgja fyri figgarligum óløgum í Danmark.

Longu í framlögurøðini skiltu menn, at her var litið í at velja; komu uppskotini ikki at fáa avgjörda undirtøku, so fór nýval at

verða útskrívað.

Seinrapartin hósðagin varð sagt, at fólkatíngisval skuldi verða 19. í hesum mánaði.

Men seint sama kvøldið frættist, at hóast stjórnin ikki kundi rokna við undirtøku frá andstöðuflokkunum, vildu teir royna at fáa uppskotini samtykt. Eydnast tað, verður ikki fólkatíngisval á hesum sinni.

Tað vóru fakkfagsmenninir, ið troðkaðu á at fáa lógargruppskotið samtykt, tí teir ikki vildu fara út í størverkfall.

Strandvarp

»Sum hundur á húsmone»

Hævar tú ikki lisið greinina »Eitur« í 14. Sept. so mást tú skunda sær at lesa hana nú. Tað er álvara, hetta blaðið, ið hevur garterað í gjeðnum 17 ár, verri enn »hundur á húsmone«, tað biður nú øll tey feroysku bløðini taka annað skinn um bak og fara at skriva sakliga. Ja, í endanum á greinini verður tikið soleiðis til:

»Vit verða at viðganga, at politisku bløð okkara eru tjóðini til litlan sóma.....«

Vit vilja taka fullt og heilt undir við hesum orðum, hvat 14. Sept. víðvikur.

Nú er bert eftir at vóna, at blaðið fer at bera frugt, ið eru »umvendislið verðugare«.

Tíverri ívást vit. Vit eru so ómvendir, at vit helda 14. September skrivar so, tí at hann er vorðin stjórnarboðberi. Tað broytir nevnlíga stöðuna munandi.

Um spuna

verður so einki hesa ferðina. Vit biðja íntil tögvið er útkomið. Nípl út man fara at verða.

Erkivisin

verður ofta hann, ið sjálvur hevur verið »finningarsamur, og ein vakran dag finnur seg sjálfan í andglettinum.

Statshospital til 34,1 milj. kr.

Sum vit søgdu í síðsta blað, hevur landsstýrið fleiri mál at leggja fyri tingið, sum fyrra landsstýrið hevur fyrirleikað.

Førsta málið varð liðuggjørt sama dag, tingið kom saman. Tað var viðvíkjandi byggingini av sinnissjúkrahúsinum. Statsturin verður biðin um at veita stív 34 milj. kr. til hesa bygging. Allir flokkar vóru fyri hesum uppskotið.

Hetta var eitt av yvirtøkumálunum. — Ájúl!

AGN

Góður hæguslokkur

á goymslu

Pf. BACALAO

FLOGVITJAN

Eitt flogfar kom hósðagin á flogvøllin í Vágum við teknikarum, sum skuldu hyggja at streymviðurskiptinum í Mjorkadal. Hetta er í samband við møgulega streymveiting frá stöðini í Mjorkadal til SEV-okið, nú streymloysið valdar har.

I gjár vóru landsstýrið, blaðmenn og onnur boðin niðan í Mjorkadal at siggja radarstöðina. Teimum varð vistur stórum blóðskapur.

I dag fór flogfarið av stað aftur.

Hvat var stjórnsýslu-landstýrisins fyrsta mál á tingi og emntá sum hastisak?

At biðja hitt danska ríkisstýrið og fólkatíngið um 34 miljónir til eitt mál, sum á valfundinum skuldi yvirtakast!

I dag 2. mars kunnu hjólini Alexandra og Bjarki Skaale halda teirra silvurbúðleyp.

ANDREW ÍSHEIM AFTURVALÐUR

Hóskvöldið var aðalfundur í Havnar Arbeidsmannafelag, har val av formanni og 2 nevndarlimum fór fram. Teir vóru allir afturvaldir við stórum meirluta.

I nevndini sita sostatt teir sum

5 limirnir:
Andrew Ísheim, formaður.
Vilhjálmur Patursson,
Borge Christensen,
Robert Mohr Poulsen og
Martin Joensen.

NYVAL Í KLAKKSVÍK

Mikudagin hevði Klakksvíkar Arbeidsmannafelag ársaðalfund. Eisini her fór fram stjórnarval; men her varð ódrýsi enn í Havn, her vóru 4 av 5 stjórnarlimum nývaldir. Hesir eru nú stjórnarlimir:

Hens Jacob Johansen, form.
Andreas Joensen,

Leo Sumberg,
Jákup Matras,
Edvin Johannesen.

Havnar Arbeidsmannafelag og Klakksvíkar Arbeidsmannafelag eru ikki limir í Føroya Arbeidarafelag.

Ranafossur komin

Samvinnufelagið á Tvøroyri við synnum hjá Petur Karl Bech, Patzy Minhelsen og øðrum góðum fiskimönnum sum høvuðseigarum og Erling Magnussen sum stjórn, var eitt av følegunum sumt læt byggja linubát í Fraklandi. Tað kom at verða seinast í ráðnum og fingur teir hin seinast báðin, men kanska so eisini hin mest fullkomna. Eitt stáðligt far. Vit ynskja teimum alla góða eyðnu við farinum.

Tvøroyrmaður.

FULLKOMULIGA LÁTURLIGT

Hann er hagfrøðingur og frøðingur í náttúrufrøði.

Óført at fáa slíkan mann í landsstýrið!

»Og hann dylir tí ikki.

»Nu skal kulegraves! Heila landsstýrisskipanin skal botnskjótast! Endavendast! Soleiðis røpar hann í donksum bløðum, Erlendur.

Og missantín, um hann ikki »áður« danska tíðindamannin Palle Kock, sum ekkóur: »Man har på følelsen, at der vil blive regeret fra Tinganes i kommende dage!«

Hvussu »regerte« hevur verið, vita vit ikki. Men vaktarhald hevur verið.

Tað fellir harra Palle Kock ikki inn at fregnast, hvat ið hann veldug fíggiarmálaráðharri Føroya gjørdi, tá ið hann umboðaði Føroyar í Geneve. Hvussu hansara status tá var. Hvat avreksverk, hann tá gjørdi.

Tað fall honum heldur ikki inn at fregnast eftir, hvussu hann »regjorde«, hesin okkara góði fíggiarmálaráðharri, tá ið hann skuldi hjálpa fiskimönnum í Íslandi, og hvat fyri avrekskappi hann var, tá ið hann fiskimannafelagsins vegna skuldi samráðast um fiskirettindi fyri feroyskar fiskimenn har uppi, og hvat ið hann hevur avrikað sum F.F.s formaður.

Tað datt honum, hesum danska tíðindamanni ikki í huga at fregnast, hvat okkara fíggiarmálaráðharri hevur avrikað sum fíggiarfrøðingur í nevndini, sum sett varð at kanna rakstrarlíkindini hjá fiskivinnuni. Hann varð valdur í hesa nevnd sum fíggiarfrøðingur, sum formaður F.F.s, sum lógtingsmaður, sum fyrsti maður tjóðveldisins. Og null — og ikki ein stav á blaði, tað var hansara lutur í nevndini.

Hann spurdi ikki, hvussu ið tað bar til, at alt lá kvørt í hesi fakknevnd, til tann maðurin, sum fyrra landsstýrið fekk lænt frá danska fíggiarmálaráðnum, hin dugliga feroyski náttúrufrøðingurinn harra

Kallsberg, tók sær av kanningararbeiðinum, so brátt ið hann var liðugur við kanningararbeiðið, hann var settur at gera fyr: seinasta landsstýri.

Harra Kallsberg arbeiddi fyrst landsstýrið var skjótt frá hordini í bókalíki. Allir menn vóru samdr um at geva hesum verki lovorð sum eitt valarbeiði. Harra Kallsberg fekk ikki bert tey statistisku töluni fram, so menn av sonnum kundu siggja, hvussu vit fíggarliga flutu. Hann kom eisini fram við uppskotum um ábøtur av umstítingini. Hesar ábøtur var seinasta landsstýri við at fremja.

Aftan á alt hetta mikla kanningararbeiði til grundarlag fyri einum planøkonomiskum politikki hjá seinasta landsstýrinum kemur nú hin frægi Erlendur Patursson og fortelur donum, at hann skal og má »kulegrave« tey »økonomisku« viðurskiptini fyrst, áðrenn hann kann leggja fram sín víðsýns-politikk.

Láturligt.
Soleiðis leik- »sjúkliga« erpnir menn, sum hava ligið undir »kompleksum« og sum í tí eru fylt upp um hálsvolin av trøngd til at reypa, til at visa seg sum ein »máralummanne«, »som en pokkers ka'le«.

Og nú eru vit í mars mánaða.

Løgmaður varð valdur tann 4. januar.

Og enn er ikki minsta vet gjørt av tingarbeiði, hóast veldugar sakir biða. Sakir sum: millumtinganevndir skattauppskotið, teir portugisisku trolararnir, vega- og havnamálini, harundir tunnellmálið í Norðoyum, tunnellmálið Sandvíkar-Hvalba, gamla landstýrisins stórteljan um bygging av sildaverksmiðjum, snarbygging av flakavirkjum, sum skulu til fyr: at kunna greiða fiskasøluna, um hetta landsstýrið lókar eina skilagóða orðning av fiskiskasolu okkara av hondum — og tað sær ikki mætari út, enn at hetta vil henda, um landsstýrið tiggjar sær í hesum máli, sum tað hevur gjørt higar.

fíggarlógini.

Og nógv, nógv onnur mál. Alt hevur í hesi kostbara tíð biðað vegna dólgaðskap landsstýrisins, og vegna tað láturliga reyp tess um at spæla »skulegrave« — og so einki at hava at bera fram og siga frá fíggiarstöðini viðvíkjandi enn tað, sum hin dugiligi fíggiarfrøðingurinn Kallsberg hevði greitt av hondum saman við seinasta landsstýrinum ella rættari: eftir initiativi frá seinasta landsstýri.

Kann nakað stórrí humpksspel fara fram enn tað, sum sitandi landsstýri higar til hevur sýnt.

Og tað verður neyvan betri, tá ið teir gevu harrar skulu fara undir at fremja tað sjálvstýrið, sum teir — eftir Erlend Paturssonar røðu og skjali, ið hann fíggaði jannaðartingmonnum — hava skrivað undir og gingið við til at fremja:

1. Taka borgarrættin frá donum í Føroyum.

2. Yvirtaka skúlan — minst 10 miljónir, tá ið lærarskúlin og hansara bygging eru við.

3. Gera øll B-málini til A-mál fyri so beinan vegin at yvirtaka tey — har fara so nakað nógvur miljónir.

4. Yvirtaka alla uttanríkisráðgjafastuna — har fara nakrur nýggjar miljónir.

5. Yvirtaka av sosialmálunum — einar 9 miljónir.

O. s. fr.

Jú, »store kare« og nógv reyp aftur tí at sita heima, tá ið livisinteresser feroyska skulu verða varðveittar, tað liva feroysingar av!

Men vit hava »ú Kjartan, sum teir harrar Erlendur og Hákon og hin uppi hoppandi Niels skuldu tryggja alt, hvørt minsta vet av hondum.

Av Kjartans náði — ein lystilg rolla.

Stuttligt Erlendur — fyrst at geva seg upp til stórmannaverjarin nr. 1 — eftir egna dómi tínum, tá ið tú vart friur — og síðani tryggja alt av náði av hondum Kjartans stórræðarans og prima umboðsmann kapitalismunnir?